

І. Б. Даценко

Грац

ГРАЦ (Graz) – місто, столиця федеральної землі Штирія, Австрія. Друге найбільше місто країни; знаходиться на р. Мур, між Штирій. Альпами і долиною Гра-церфельд. Площа 127,5 км². Насел. 250 тис. осіб (2006). Припускають, що у 9 ст. це була фортеця; назва міста походить від слов'ян. «Градець». Від 1240 – містечко, у середні віки стало центром Штирії, від 1379 – резиденція Леопольда III з роду Габсбургів. 1797, 1805 і 1809 Г. захоплювали франц. війська. Із розвитком торгівлі 1850 отримало статус міста. Нині це залізнич. вузол та пром. центр (залізо- і сталепродукція, машинобудування, виробництво точних та оптич. інструментів, шкіряна, папер., текстил. і хім. промисловості). Пам'ятки архітектури: будівля уряду (замок 11 ст.), барокові собор св. Егідія (1438–62), годинникова башта (1561) та дзвіниця (1588), мавзолей імператора Фердинанда II (1614–1714), ренесансові Ландхаус, арсенал (1643–45), міська зала (1888–93). Діють Університет (1585), Політехніка (1811), Земел. музей (1811), Опер. театр (1897–99), Університет муз. і драм. мистецтва (1963). Укр. громада сформувалася тут наприкінці 19 ст. переважно зі студентів з Галичини та Буковини. 1895 засн. Укр. товариство взаємодопомоги «Русь» (від 1910 – Укр. студент. товариство «Січ»). У міжвоєн. період у Г. навч. 50 студентів; після 2-ї світової війни тут діяв табір для переміщ. осіб, кількість студентів зросла до 200. Історії укр. студентства в Г. присвяч. зб. «Український Грац–Леобен» (Ньюарк; Кліфтон, 1985). У 1947 виходив ж. «Студент. клич», укр. мову і літературу викладали в Університеті. 1945–49 функціонувало Укр. емігрант. представництво у Штирії (кер. В. Тимцюрак). Нині укр. громада у Г. нечисленна.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Грац / І. Б. Даценко// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-25768>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).